

Handyrpræmie 2009 - nyt om ordningen

1. Forskud for handyrpræmie for 2009 - ændret afgørelse

Der udbetales alligevel forskud for handyrpræmie for 2009 til dyr, som er afgangsført efter 7-dages fristen.

I Orientering nr. 1/2009 af 9. december 2009 blev det omtalt, at mange producenter ville miste præmie for handyr på grund af for sen registrering i CHR-registeret af afgangsdato. FødevarerErhverv har nu efter fornyet gennemgang af reglerne og kontakt med EU-Kommissionen truffet en anden afgørelse, hvorefter producenterne får udbetalt handyrpræmie også til dyr, som er afgangsført efter 7-dages fristen. Der bliver i denne anledning heller ikke yderligere sanktioner. **For at undgå reduktion eller bortfald af handyrpræmier ved fysiske kontroller er det imidlertid vigtigt, at mærknings- og registreringsreglerne overholdes, som det fremgår af punkt 4 om kontrol og sanktioner.**

Den ændrede beslutning er publiceret på FødevarerErhvervs hjemmeside den 11. december 2009 under nyt om handyrpræmieordningen. Den fremgår også af punkt 2 i denne orientering.

2. Nyhed fra FødevarerErhverv om forskud

FødevarerErhverv har den 11. december 2009 lagt følgende nyt om handyrpræmien på hjemmesiden: (kan også findes på følgende link til FødevarerErhverv): <http://ferv.fvm.dk/Default.aspx?ID=38870&PID=379608&NewsID=7578>

”Handyrpræmier til flere dyr på vej

FødevarerErhverv udbetalte den 11. december i alt 97 mio. kr. til 6.881 landmænd i forskud på handyrpræmier for 2009.

I forbindelse med forskudsbetalingen udsendte FødevarerErhverv slagtespecifikationer med flere fejlregistrerede dyr end tidligere – ca. 10 %. Hovedparten af fejlene skyldtes en for sen registrering af afgangsføringen af dyret til slagteriet i det centrale husdyrregister (CHR).

Efter en fornyet gennemgang af reglerne og kontakt med EU-Kommissionen har det vist sig, at handyrpræmier ikke fortabes, hvis dyrene er korrekt indført i CHR ved starten af holdeperioden. Den er for en tyr 2 måneder, inden dyret sendes til slagteriet. For stude gælder særlige perioder.

Reglerne om mærkning og registrering er veterinært begrundet og skal under alle omstændigheder overholdes. En for sen meddelelse om afgangsføring af dyrene til slagteriet er derfor en fejl i henseende til de veterinære regler og kan have konsekvenser for krydsoverensstemmelse, men gør som nævnt ikke dyret uberettiget til dyrepræmie.

Producenter, der har modtaget slagtespecifikationer med fejl på afgangsførte dyr, vil derfor være berettiget til forskud på præmier for disse dyr, hvis der ikke er andre fejl på de pågældende dyr.

FødevarerErhverv udbetaler i løbet af uge 51 forskud på handyrpræmier for de op mod 20.000 dyr, som i første omgang var fejlregistreret. Alle producenter vil modtage nye slagtespecifikationer.

I en nyhed af 8. december informerede FødevarerErhverv om mulighederne for at korrigerer registreringsfejl efter uge 43. Der er nu ikke længere behov for at sende korrektioner om afgangsføring af dyr til FødevarerErhverv.

FødevarerErhverv skal stærkt beklage den usikkerhed dette forløb har skabt hos mange landmænd.”

3. Endelig udbetaling

Fødevarerhverv har tidligere meddelt, at de venter, at den endelige udbetaling af handyrpræmie vil kunne finde sted i marts måned 2010 omfattende restbetaling for de første 43 uger af 2009 og samlet betaling for præmieberettigede dyr i ugerne 44-53.

Da der er flere dyr, som kan få præmie for 2009 end angivet i Orientering oksekød nr. 1/2009 af 9. december 2009, vil reduktion i præmierne som følge af overskridelse af budgetloftet også stige. For 2009 ventes der nu en reduktion i grundpræmierne på 12-13 %. De udbetalte beløb med fradrag af også 7 % til graduering ventes herefter at komme til at andrage omkring 950 kr. for tyre og 680 kr. for en studepræmie. For 2010 kan der blive tale om 10-15 kr. højere præmier, da det vurderes, at slagtinger falder lidt, men en del af dette udlignes af, at gradueringen stiger med 1 %.

4. Kontrol og sanktioner

4.1. Administrativ kontrol

For at et handyr er præmieberettiget, skal der overholdes en række krav. Et af disse er, at dyret skal være korrekt registreret i CHR-registeret ved holdeperiodens begyndelse (for tyre er denne sædvanligvis 2 måneder før slagting).

4.2. Fysisk kontrol på bedriften

Der udføres også en fysisk kontrol på bedriften. Denne udføres for Fødevarerhverv af Plantedirektoratet. Efter krav fra EU-revisionen har den fysiske kontrol siden 2008 også omfattet levende handyr mod tidligere kun slagtede handyr. Fødevarerhverv oplyser, at denne ændring har betydet, at fejlprocenten er øget fra 2 % i 2007 til 19 % i 2008, hvor der var fejl på 123 ud af 638 kontrollerede bedrifter. Derfor sættes kontrolfrekvensen op fra de hidtidige 5,0 % til 5,5 % for 2009. Der udbetales kun handyrpræmie for dyr, hvor reglerne er overholdt. Fejl kan imidlertid også udløse sanktioner på andre præmieberettigede handyr. Der kan også ske reduktion (og i værste tilfælde bortfald) også af anden direkte EU-støtte, da mærkning og registrering af husdyr desuden er en del af reglerne om krydsoverensstemmelse.

Gældende bestemmelser

Fødevarerhverv opfordrer derfor landmændene til at være opmærksom på reglerne. De vigtigste er:

- Alle handyr i besætningen skal være korrekt registreret i det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR).
- Alle handyr i besætningen skal være korrekt øremærket med godkendte CKR-øremærker. (Der skal være isat et mærke i hvert øre senest 20 dage efter fødsel. Tabes et øremærke, skal et nyt med samme nummer straks bestilles og isættes senest 3 dage efter modtagelse).
- Alle hændelser (f.eks. fødsel, indgang eller afgang fra bedrift) skal inden 3 dage registreres i staldregistreringsblokken eller i en udskrift fra edb-programmet "Dyreregistrering".
- Alle hændelser (f.eks. fødsel, indgang eller afgang til slagteri) skal være indberettet til RYK senest 7 dage efter hændelsen. Indberettes der via computer eller telefon, skal indberetningerne være modtaget hos RYK senest på 7. dagen.

Indberetter en landmand på papir og indsender pr. post, skal indberetningen være modtaget hos RYK senest på 8. dagen, men poststempleet på 7. dagen.

Der foretages kontrol på alle handyr, der senere vil kunne få præmie. Kontrollen foretages på grundlag af oplysninger i CHR, besætningsregisteret, slagterifregninger m.v. Desuden foretages der dokumentkontrol af handyr afgået til slagting eller eksporteret.

Sanktionen vil afhænge af hvor stor fejlprocenten er

Fejlprocenten beregnes ved, at antallet af fundne fejl ved kontrolbesøget ganges med 100 og divideres med antal støtteberettigede og slagtede/levende eksporterede handyr i produktionsåret. Er der tale om 1-3 dyr med fejl eller mere end 3 dyr og højst 10 % fejl, vil sanktionsprocenten være lig fejlprocenten. Fødevarerhverv har i "Vejledning om handyrpræmie for tyre og stude marts 2009", som kan findes på www.ferv.fvm.dk, angivet et eksempel med 1 fejl ud af 15 dyr. Det betyder, at støtten for de 15 handyr reduceres med 6 %. Er der tale om over 10 % men højst 20 % fejl, er sanktionspro-

centen 2 gange fejlprocenten. Fra 20 til 50 % fejl fortabes hele handyrpræmien for pågældende år. Ved fejl på mere end 50 % inddrages der et tilsvarende beløb for det følgende produktionsår.

Imidlertid er mærknings- og registreringsregler for kvæg også underlagt kravet om krydsoverensstemmelse. Det betyder, at der også vil ske reduktion eller bortfald i den samlede direkte støtte på bedriften som følge af fundne fejl ved den fysiske kontrol på handyrene. Det kan altså være betydelige beløb, der er i klemme, hvis reglerne ikke er overholdt.

4.3. Krydsoverensstemmelse

Mærknings- og registreringsreglerne er underlagt krav om krydsoverensstemmelse. Ansvarlig for udvælgelse til kontrol er Fødevarerstyrelsen, men selve kontrollen foretages af Plantedirektoratet. Der kontrolleres 5 % af bedrifterne årligt. I 2008 blev der trukket i støtten hos 78 producenter på grund af øremærkekravet (71 i 2007), og 171 fik mindre støtte på grund af overtrædelse af mærkningskravet (141 i 2007).

Vejledning om krydsoverensstemmelse 2009 kan findes på FødevarerErhvervs hjemmeside via følgende link:

<http://ferv.fvm.dk/Vejledning.aspx?ID=22450>

Mærknings- og registreringskravene for kvæg er nogle af de krydsoverensstemmelseskrav, der overtrædes hyppigst. Manglende overholdelse af krydsoverensstemmelseskravene vurderes generelt ud fra alvor, omfang og varighed samt i forhold til, hvilke betydning de har. Desuden indgår gentagelse af manglende overholdelse, og om der rettes op på mindre overtrædelser inden 6 måneder fra kontroldatoen. Der skelnes også mellem, om den manglende overholdelse er sket uagtsomt, forsætligt eller der er tale om force majeure.

Sanktionen for krav om indberetning af kvæg, flytning samt førelse af besætningsregister vil således dels afhænge af, hvor mange dyr/eller procent, der er overtrådt med, dels hvor stor varigheden er. Af mindre betydning for varighed betegnes indberetning til CHR-registeret foretaget mellem 8. og 20. dagen og notering i besætningsregisteret mellem 4. og 7. dagen efter hændelsen. Af væsentlig betydning for varighed er indberetning til CHR-registeret efter 20. dagen og notering i besætningsregisteret senere end 7 dage fra hændelsen.

Afhængig af hvad manglende overholdelse af kravene takseres til, vil nedsættelsen typisk være på 3 % eller 5 %. Ved gentagelse ganges nedsættelsesprocenten med 3. Er der tale om overtrædelse af flere krav inden for forskellige områder, vil nedsættelsen for de enkelte områder blive lagt sammen. Ved bevidst overtrædelse første gang er nedsættelsen på 20 %. I særlige tilfælde af gentagne og grove overtrædelser af reglerne er der risiko for, at den direkte støtte bortfalder helt.

For at undgå sanktioner med i værste fald bortfald af alle handyrpræmier og også med nedsættelse af anden direkte støtte er det meget væsentligt, at de veterinære mærknings- og registreringskrav efterleves. Det gælder for handyrene ikke mindst ved afgangsføring. Registreringen i besætningsregisteret skal således være foretaget inden 3 dage og indberetningen til CHR-registeret inden 7. dage fra hændelsen.

5. Ændrede bestemmelser for handyrpræmie fra 2010

Nationalt er det besluttet, at der kun kan udbetales direkte støtte til producenter, som har rådighed over mindst 2 ha støtteberettigede landbrugsarealer, hvortil der kan ydes direkte betaling. Ansøgere af husdyrpræmier er dog berettiget til støtte, hvis summen af de beregnede handyrpræmier, moderfårspræmier og evt. særlige rettigheder udgør mindst 300 euro (ca. 2.235 kr.).

FødevarerErhverv har endvidere en bekendtgørelse i høring med svarfrist den 18. december 2009, hvoraf det fremgår, at alle ansøgere om husdyrpræmier (herunder handyrpræmie) skal tilmelde sig ordningen ved indsendelse af et "Fællesskema". Skemaet kan udfyldes og indsendes via FødevarerErhvervs hjemmeside eller på et skema i papirformat, der kan fås ved henvendelse til FødevarerErhverv. Tilmeldingen skal ifølge udkast til bekendtgørelse være FødevarerErhverv i hænde senest den 17. maj 2010.

Indsendes der ikke et sådant "Fællesskema", er producenten ikke tilmeldt husdyrpræmieordningerne.

6. Handyrpræmien afkobles fra 2012

Det er meddelt fra Fødevareministeriet til EU-Kommissionen, at handyrpræmien afkobles fra 2012. Der er endnu ikke taget beslutning om, hvad der til sin tid skal ske med de afkoblede beløb. Landbrugets organisationer har tidligere indstillet til Fødevareministeriet, at der indføres en støtte pr. handyr efter artikel 68 stk. 1 b. (særlige ulemper) på 63 % af den nuværende handyrpræmie, samt at de resterende beløb gives som et kvægtillæg i forhold til en aktuell referenceperiode.

For at undgå markedsforstyrrelser var der tidligere ønske om, at referenceperioden skulle omfatte årene 2009, 2010 og 2011. Da der endnu ikke er truffet nogen beslutning, er denne begrundelse for at 2009 skal indgå, ikke længere til stede. Ved at vælge præmiegrundlag som gns. af 2010 og 2011 vil et kvægtillæg komme aktive producenter til gode. Beslutninger gældende fra 2012 skal meddeles til EU-Kommissionen inden den 1. august 2010 eller den 1. august 2011.

7. Nedsættelse af kvægtillægget

I forbindelse med iværksættelse af reformen i Danmark var det oprindeligt aftalt, at handyrpræmien skulle kobles med 75%, og at alle øvrige præmier skulle afkobles, samt at 64 % af den afkoblede oksekødstøtte tilfaldt producenterne i forhold til opnåede præmiebeløb som gns. af referenceperioden 2000-2002 (kvægtillæg). De resterende 36 % blev anvendt til finansiering af grundbeløb pr. ha.

I forbindelse med de foreløbige tal for kvægtillæg oplyst ultimo september 2004 kom der en offentlig debat om "kvæg-pensionister" og "gyldne ha". Som følge heraf blev der i november måned 2004 ændret på den danske model, hvorefter kvægtillægget aftrappes i perioden 2009-2012.

Fordeling af afkoblet oksekødstøtte – Danmark

År	Kvægtillæg			Til grundbeløb for areal			I alt	
	Mio. kr.	% andel	Indeks	Mio. kr.	% andel	Indeks	Mio. kr.	% andel
2005-08	462,3	64	100,0	260,0	36	100,0	722,3	100
2009	397,3	55	85,9	325,0	45	125,0	722,3	100
2010	332,3	46	71,9	390,0	54	150,0	722,3	100
2011	267,3	37	57,8	455,0	63	175,0	722,3	100
Fra 2012	202,2	28	43,7	520,1	72	200,0	722,3	100
Ændring	-260,1	-36,0	-56,3	260,1	36,0	100,0	0,0	0,0

Kvægtillægget reduceres med 65 mio. kr. pr. år i perioden 2009 – 2012 svarende til en årlig nedgang på ca. 14,1 %. I 2012 vil der være flyttet omkring 260 mio. kr. fra afkoblet historisk støtte til oksekødproducenter (tillægsstøtte) til betaling af grundbeløb pr. ha. Kvægtillægget for den enkelte vil være 56,25 % mindre i 2012 end i perioden 2005-2008.

Med ens grundbeløb pr. ha til arealer i omdrift og permanent græs (stige fra 500 kr./ha) til samme værdi som for arealer i omdrift vil der blive flyttet støtte, dels til arealer uden for landbruget, dels mellem kvægbrugere, hvor ammeko- og mælkeproducenter som gennemsnit vil vinde, og specialiserede handyrproducenter vil tabe.

FødevareErhverv har oplyst, at udviklingen med hensyn til aftrapning af kvægtillægget for den enkelte, samt basisværdi af betalingsrettigheder for permanent græs og almindelige rettigheder vil udvikle sig som følger:

	Enhed	2008	2009	2010	2011	Fra 2012
Kvægtillæg	%	100	ca. 89,94	ca. 71,88	ca. 57,81	ca. 43,75
Basisværdi, rettigheder permanent græs	pr. ha	67 € 499,89 kr.	201,04 € ca.1.496 kr.	281,59 € ca. 2.100 kr.	295 € ca.2.200 kr.	Ca. 305 € Ca. 2.275 kr.
Basisværdi, almindelige rettigheder	pr. ha	310,25 € 2.315 kr.	301,53 € ca. 2.245 kr.	ca. 299 € ca. 2.231 kr.	ca. 302 € ca. 2.253 kr.	ca.305 € ca. 2.275 kr.

Der er for 2009 omregnet med 1€ = 7,4443 kr. som er gældende for 2009. For øvrige år er anvendt kursen 1 € =7,4611 kr. Det er kursen på sidste bankdag i september, der anvendes for det enkelte år. Der er tale om foreløbig angivelse af basisværdien for almindelige rettigheder i € og hermed også i kroner fra og med 2010. Der er ikke medtaget beløb som følge af indregning af afkoblet støtte i basisrettighederne efter sundhedstjekket.